

TASTETS

2 0 2 5

Premi de narrativa escolar de les Terres de l'Ebre

 ÒMNIMUM
LLINGÜA, CULTURA, PAÍS
TEMPS DE 1980

 **CONSORCI PER A LA
NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA**

Tastets 2025

Este llibre recull les obres guanyadores del Premi Tastets 2025 i del Premi Especials Òmnium Terres de l'Ebre 2025 convocats per Òmnium Cultural.

El jurat va estar format, en les d'Ensenyament Primari, per Cristina Beltran Sorolla, Ramona Caballé Forcadell i Dora Cervelló Ceró.

En les categories d'Ensenyament Secundari i Batxillerat, per Maria Josepa Altadill Ardit, Mònica Amorós Gurrera i Emigdi Subirats Sebastià.

En les categories Especials Òmnium, per Rosanna Fatsini Bonilla, Dolors Róo Garcia i Josep M. Prades Prades.

Tastets 2025

Edició i disseny: Seu d'Òmnium Cultural de les Terres de l'Ebre

Impressió: Impremta Querol, SL, de Campredó, 43500 Tortosa

Tirada: 1.000 exemplars

© Els autors

© Seu d'Òmnium Cultural de les Terres de l'Ebre (d'esta edició)

Dipòsit legal: B-5218-2025

**Obres guanyadores dels premis
Tastets i Especials Òmnium 2025
Terres de l'Ebre**

Tastets 2025

Òmnium Cultural de les Terres de l'Ebre

Terres de l'Ebre, abril de 2025

La meva escola

1r premi de Primària (Cicle Inicial): Tanit Rius (2n Cicle Inicial). IE Agustí Barberà (Amposta)

La meva escola és molt gran i aquest és un dels motius pels quals m'agrada.

Els meus companys i companyes són un dels altres motius que fan que m'agradi tant l'escola. S'hi fan amistats que poden ser per a tota la vida.

A la meva escola fem una tasca de reciclatge molt important, i per aquest motiu tenim l'etiqueta d'Escola Verda.

El fet d'assistir a l'escola m'ha permès poder fer molts amics i amigues amb els quals comparteixo el dia a dia. La companyia que tinc a l'escola és immillorable.

A l'hora del pati m'ho passo pipa jugant i investigant.

Qualsevol dia és bo per a celebrar, i a l'escola celebrem i participem de cada dia.

Durant aquests dies estem treballant el dia de la Pau, així quan arribarà el dia el celebrarem com cal.

Tenim un hort i podem veure com van creixent les verdures que hi plantem.

A l'escola també aprenem a respectar i a conviure.

Poder assistir a l'escola és un luxe i un privilegi que hem d'aprofitar.

La fada de l'hivern

**2n premi de Primària (Cicle Inicial). Ayla Losada Vilarrocha (2n Cicle Inicial).
Escola Jaume Balmes (Santa Bàrbara).**

Una vegada hi havia una fada de l'hivern que es deia Blanca. Sempre portava un abric molt bonic de color blau ple d'estrelletes brillants. El seus cabells eren llargs i de color groc. Anava pel bosc, pels carrers i per l'escola, però mai trobava cap fada amiga per jugar.

Un dia es va apuntar a una excursió de fades i allí va fer una amiga que es deia Olívia. Van anar tot el dia juntes i van parlar sobre què volien ser de grans. Blanca volia ser mestra i Olívia volia treballar de metge. Quan va acabar el dia es van acomiadar, es van intercanviar les varetes i van quedar per trobar-se. Però va passar molt de temps i no es van veure més.

Un dia, com la fada Blanca era mestra, va caure una xiqueta al pati i va portar-la al metge a curar. Quan van arribar, a Blanca li sonava molt aquella veu i va pensar que podia ser la seva amiga Olívia, però no ho va descobrir fins que va veure que la vareta en què la curava era la que ella li havia donat a l'excursió.

A partir d'aquell dia les dos fades van estar sempre juntes i mai més es van separar.

El bosc de l'alegria

3r premi de Primària (Cicle Inicial). Paula Andreu Sorolla (2n Cicle Inicial). Escola Cinta Curto (Tortosa).

Hi havia una vegada unes nenes que es deien Laura i Naiara, tenien 8 anys, vivien en un poble petit molt a prop del bosc i anaven juntes a l'escola.

Un dia van quedar per anar a berenar al bosc, es van preparar unes motxilles plenes de menjar i aigua.

Caminant es van trobar una flor. La flor era lila, gran i brillava moltíssim sobretot quan tocava el sol. Les dos nenes la van agafar, però van començar a barallar-se perquè les dos la volien.

Entre les dos van decidir posar-se a buscar-ne una pel bosc.

Van passar entremig de fulles, pedres, arbres, flors... fins que van veure un llac d'aigua. L'aigua brillava i elles estaven molt cansades i suades, així que van banyar-se. I van dir: Oiiii, que bé que s'està aquí!

Quan ja era casi hora de marxar es van adonar que solament havien trobat una flor i en volien una altra.

Quan ja quasi arribaven a la sortida del bosc, Naiara va veure una papallona molt bonica, va anar cap a ella i, SORPRESA!, havia trobat una altra flor de color blau, gran i brillant. Quina alegria!

Van marxar cap a casa cada una super contentes, havia sigut un dia fantàstic i ple de sorpreses.

Des d'aquell dia van anomenar al bosc com el bosc de l'alegria.

Vet aquí un gos, vet aquí un gat, aquest conte ja s'ha acabat.

Les superbessones i el Delta

**1r premi de Primària (Cicle Mitjà). Marcel Bueno Martí (4t Cicle Mitjà).
Escola Ferreries (Tortosa).**

La Mar i la Duna eren dues germanes bessones que vivien en una barraca al Delta de l'Ebre, al costat d'un arrossar. Quan eren menudes, durant les nits d'estiu, els agradava sentir el so de les granotes. De vegades les caçaven amb fil de pescar i cotó fluix a la punta. Però ja feia nits que no les sentien, només escoltaven el soroll dels cotxes que contaminaven sense parar i algun dia el motor de les avionetes que llençaven insecticida damunt dels camps. La Mar i la Duna trobaven a faltar les granotes, poder anar amb bicicleta sense tenir por dels cotxes i respirar aire pur. No sabien què fer, les dues bessones van pensar i pensar i van tenir una idea. Van cridar a tots els visitants del Delta i van dir el que estava passant. La Mar i la Duna van dir les dues juntes:

—No som conscients del què estem fent!

Van trigar molt a fer cas, tant, que no es van adonar que estaven contaminant successivament.

Les dues germanes ho van tornar a provar i continuaven sense fer-los cas, i així un dia i un altre, i es van adonar que necessitaven molta més ajuda i van demanar-la a tots els catalans i catalanes d'arreu.

La Mar i la Duna i molts catalans es van reunir a la Punta del Fangar i van veure la sorra plena de plàstics i brutícia, la platja a punt de desaparèixer i l'aigua del mar massa calenta. Llavors, va arribar un grup de flamencs i es van posar a parlar com per art de màgia. El flamenc més gran, que semblava el cap de tots, els va fer callar i va dir:

—Ja fa temps que vivim i visitem el Delta i us volem demanar que el cuideu, que cuideu el planeta, que és la casa de tots i només en tenim un. Recicleu, reutilitzeu i, sobretot, reduïu la fabricació de brossa.

Tothom es va quedar bocabadat quan va veure que el flamenc parlava, però van pensar que tenia raó, que havien de posar-se en marxa per a fer d'aquest un món millor.

Llavors, els flamencs van alçar el vol i van escriure unes paraules i les paraules van ser:

—Salveu el Delta, salvem el planeta. Help!

Algunes persones van fer fotos amb el mòbil i aquelles fotos les van penjar a les xarxes. Aquelles imatges van donar la volta al món. Sembla estrany, però la gent va començar a fer cas. La Mar i la Duna estaven molt contentes, pensaven que tot començaria a canviar, que havien ajudat a salvar el Delta: el seu mar i les seves dunes. I conte contat, el Delta hem salvat!

L'escola meravellosa

2n premi de Primària (Cicle Mitjà). Laia Marsà Mauri (4t Cicle Mitjà). Institut Escola Daniel Mangrané (Jesús).

Fa molts i molts anys, en un poble, Mia i Pau eren els únics germans que vivien allí, per tant, no existia una escola per a ells. Els germans tenien un somni: anar a l'escola! Els encantaven les matemàtiques, les ciències, els experiments. S'ho passaven molt bé junts vivint aventures i escrivint històries. A vegades, quan s'avorrien, trucaven al seu cosí Lucas i entre els 3 es dedicaven a inventar-se històries. Lucas vivia a una gran ciutat, Alida, allà hi havia cinemes, teatres, centres comercials, blocs de pisos i, Lucas, sempre tenia alguna cosa per a contar, sempre li passaven coses emocionants.

Un dia, mentre berenaven, van sentir el timbre de casa i la Mia va exclamar: «Truquen al timbre! Qui serà? Puc obrir pare?».

El pare: «Sí, però abans d'obrir pregunta qui és».

—Pare! —va cridar la Mia emocionada— és el nostre cosí, el que viu a Alida! I ve a quedar-se uns dies!

La mare els va dir que era una sorpresa, Lucas tenia vacances i venia a passar uns dies amb ells.

Els nens van estar tota la tarda corrents d'un lloc a l'altre, li van ensenyar la font, els camins per on corrien, el rierol... S'ho van passar molt bé. Quan es va fer de nit van tornar a casa, van ajudar Lucas a desfer la maleta, es van duxt'ar i van anar a la cuina a sopar, quina gana tenien els tres!

Després de sopar, el pare i la mare els van enviar a dormir.

Aquella nit els 3 van somniar el mateix. Tots tres estaven a Alida i Lucas els ensenyava els seus llocs preferits. Que gran era aquella ciutat, van pensar Mia i Pau, i que lluny estaven unes coses de les altres, sempre havien d'anar en cotxe o en autobús. Els va ensenyar l'escola a la qual anava des de menut, que gran i quants xiquets estaven al pati corrent i cridant. A l'entrar es van sorprendre que a cada classe hi havia

xiquets i xiquetes de totes les edats, des dels 3 anys fins als 12, i tots s'ajudaven entre ells.

—Uauuu! No m'hauria imaginat que l'escola era així —va dir el Pau.

—Seria bonic poder venir a aquesta escola amb tu, sembla molt divertit —va dir la Mía. A més podríem fer moltes coses: anar al cine, fer esports diferents, anar de restaurants, jugar amb altres nens. És tan divertit viure aquí!

—Però què dieu? —va cridar en Lucas— el que és divertit és viure al vostre poble. Us aixequen quan voleu, feu els deures durant el dia, no cal estar asseguts, podeu descobrir el món i la natura, aneu tots sols pel carrer, quasi no hi ha cotxes, ni sorolls. Jo vull quedar-me a viure amb vosaltres.

De cop van sentir: «Nens, a esmorzar que és molt tard i hem d'anar d'excursió!». Era la mare que els cridava.

La Mía, emocionada, va explicar el que havia somniat i tots tres van comprovar que havien somniat el mateix. Van aixecar-se d'un salt del llit, van baixar les escales molt ràpid per explicar-li tot als seus pares, que els van escoltar atentament.

Mai van saber per què aquella nit tots tres van viatjar en somnis a la ciutat d'Alida, però cap dels tres va oblidar mai aquell somni ni aquells dies de vacances.

I és aquí un gat i és aquí un gos, aquest conte s'ha acabat.

El bosc salvat

3r premi de Primària (Cicle Mitjà). Aroa Adán Quispe (4t Cicle Mitjà). Escola Cinta Curto (Tortosa).

Hi havia una vegada un grup de xiquets que quedaven cada tarda a un bosc molt amagat.

Eren tres xiquetes i dos xiquets. Es deien Maria, Emma, Júlia, Carlos i Nil.

A Maria li agradava molt cantar i llegir, a Emma li agradava molt fer esports, a Júlia li agradava molt estar amb les seves amigues i a Carlos i a Nil els agradava jugar a futbol i ajudar als altres.

Un dia, les tres xiquetes van anar al bosc, que sempre estava molt verd i ple de flors, i els agradava molt jugar allí.

Quan van arribar al lloc on sempre jugaven, van decidir entrar més endins. Es van sorprendre quan van veure que com més avançaven, el bosc estava sec, sense flors, amb molts de plàstics i brutícia. Això les va posar molt tristes, perquè no es veia cap animallet.

Van anar a explicar el que havien vist als xics i entre tots van decidir que havien de fer alguna cosa per a salvar el bosc. El pla seria organitzar un dia de la neteja.

Com que eren poca gent necessitarien ajuda. Carlos va pensar que si cadascun del grup portava tres amics, al final serien vint xiquets per a netejar tot el bosc. I així ho van fer. Van quedar el dissabte al matí per a fer la neteja i van estar traient brossa fins a l'hora de dinar.

En pocs dies el bosc va començar a recuperar el seu color verd i es veien més flors i se sentien més animallets.

Tots els xiquets que van participar en la neteja van entendre la importància de mantenir el bosc net.

Al final el bosc s'ha salvat i el conte s'ha acabat.

El món pot canviar per un infant feliç

1r premi de Primària (Cicle Superior). Amanda Navarro (6è Cicle Superior). IE Agustí Barberà (Amposta).

Una vegada hi havia una escola on estava prohibit llegir, estudiar i utilitzar llibres. Només es permet portar tauletes, mòbils i altres aparells tecnològics. En aquella escola hi estudiava una nena de vuit anys que es deia Iris. Iris feia 3r de primària i li encantava llegir, aprendre i escriure, però els seus pares no volen que fos així.

El dia del seu aniversari li van regalar un mòbil, una tauleta i un portàtil. En aquell moment Iris va haver de fingir que li encantaven els seus regals, però en realitat tenia ganes de tirar-los a la brossa. Amb la paga setmanal que rebia dels seus pares se'n va anar a la llibreria per poder comprar nous llibres, bolis i contes. L'endemà, amb l'escola, anaven a un campament, Iris tenia moltes ganes d'anar-hi, així que els seus pares li van deixar que anés al campament.

Allí les seves amigues i ella van descobrir que existia una escola on es podia aprendre, estudiar i es podia escriure amb llibreta i boli. Iris i les amigues van començar a buscar informació per a escriure una carta i poder entrar en aquella escola.

L'endemà, al campament, van fer una excursió per veure un documental de l'important que era tenir un mòbil i parlar amb gent desconeguda. A Iris i les seves amigues no els hi importava molt aquell tema, així que no li van fer cas. En tornar al campament, van revisar el correu per veure si havien dit res. Resulta que les havien acceptat a totes, però a Iris de seguida li va venir un pensament al cap: com els ho dirien als seus pares? Estaven molt nervioses per si ho dirien o no, com ho dirien... però el més important si els deixarien anar-hi!

Quan van tornar del campament, van decidir convocar una reunió amb tots els pares per explicar-los el que havien decidit. Quan va arribar el moment, van dir totes juntes: «Volem anar a una altra escola!».

Els pares van quedar de pedra. Després de parlar-ho molt, van acabar acceptant la proposta. Elles es van posar a saltar i a festejar de l'alegria.

Els pares van anar a l'altra escola a parlar amb la directora. Aquesta els va explicar que no calia portar uniforme, que els alumnes podrien vestir com volguessin i que només havien de portar un estoig amb material escolar, llibretes i una bata.

Quan van començar les classes, Iris i les seves amigues estaven una mica nervioses, però una nena de la seva nova classe, que es deia Elsa, es va acostar i els va preguntar si volien ser les seves amigues.

Per conèixer-se millor, Elsa va proposar un joc: cadascuna havia d'agafar un paper i escriure-hi el seu nom, l'edat i el que més els agradava fer. Després, ho llegirien en veu alta. Quan van acabar, es van adonar que a totes els agradava aprendre. Elsa, emocionada, els va proposar ser millors amigues i totes van acceptar encantades.

La seva professora, la Mireia, els va donar la benvinguda i, com que era el primer dia, els va deixar veure un documental sobre els perills de tenir mòbil i els riscos que comporta. Totes van gaudir del documental i van aprendre molt.

Després de classe, Iris i les seves amigues van explicar a Elsa com era la seva antiga escola. Elsa va exclamar:

— Aquella escola devia ser horrible, no poder aprendre ni estudiar és el pitjor que li pot passar a un nen !

A la nova escola, els alumnes havien de fer un projecte per grups sobre el tema que volguessin. Iris, Elsa i les seves amigues van triar com a tema «La importància d'estudiar i aprendre».

Una estona després, a Elsa se li va ocórrer una idea genial. Va proposar escriure una carta al govern per demanar que totes les escoles del país utilitzessin material escolar en lloc de dependre exclusivament de dispositius tecnològics. També podrien incloure el projecte de classe.

La directora va autoritzar la iniciativa, i les nenes van enviar un correu electrònic amb la carta i un codi QR que enllaçava al seu projecte. Uns dies més tard, van rebre la resposta del govern: els van donar la raó i van anunciar que canviarien les escoles perquè els infants poguessin aprendre millor.

Iris i les altres nenes es van posar molt contentes perquè havien pogut canviar les escoles i altres nens i nenes del món podran aprendre de la mateixa forma que elles.

L'amor d'una mare

2n premi de Primària (Cicle Superior). Sara Hallouli Chamsaoui (6è Cicle Superior). Escola Ferreries (Tortosa).

Un dia, una nena va arribar a casa després de l'escola. Tenia la ment plena de somnis que desitjava complir. Però la seva mare li va dir la notícia que canviaria la seva vida de cop.

—Sakina, ho hem parlat i... t'has de casar amb el teu cosí —va dir la seva mare.

—Per què mare? —va preguntar Sakina.

—Ho sento molt, és que estem molt malament econòmicament —va dir la seva mare. Sakina se'n va anar a un arbre del parc i es va asseure per pensar. Aquell arbre sempre estava allí per a ella. Sabia que s'havia de casar i no podia fer res. Així que ho va acceptar.

Tres mesos després es va fer la boda. Anava amb un vestit blanc molt bonic, però només tenia 14 anys i se li notava l'horror i la tristesa en els seus ulls.

Un any després, va tenir una meravellosa nena anomenada Lina. Sakina es va esperar fins que Lina va fer 14 anys per fugir de casa juntes. El seu home la maltractava i no volia que Lina visqués aquell infern.

Van viure al carrer uns quants anys, Sakina recollia brossa per guanyar diners i criar a sa filla sana i amb estudis, fins que es va ficar molt malalta, però igualment treballava cada dia.

—Mare, que et trobes bé? —va dir Lina.

—Sí, tranquil·la filla, ara, ves a l'escola —va dir la mare.

Lina li va fer cas i se'n va anar cap a l'escola. Era la més intel·ligent de la seva classe. Quan va tornar, va veure la seva mare a terra, la va agafar i se'n va anar a l'hospital. Els metges la van atendre d'urgència, però, unes hores després li van dir:

—Ho sentim molt, la teva mare s'ha mort, estava molt malalta.

Lina va repetir aquella frase moltes vegades dins la seva ment i va començar a plorar desconsoladament mentre tornava cap al lloc on vivien per recollir les seves coses i començar de nou sola, sense la seva mare. Tot d'una, d'entre les coses de la seva mare, va trobar una carta que anava dirigida a ella.

La carta deia: «Hola, filla, no em queda molt de temps. Vull que sàpigues que t'estimo. Si estàs llegint això, probablement ja he mort, així que hauràs de ser valenta i t'hauràs d'independitzar. He estat estalviant diners perquè vagis a la universitat i que puguis estudiar. Els diners estan en el meu compte bancari. Fes-me estar orgullosa de tu. T'estimo».

Lina li va fer cas, va estudiar medicina, i va trobar feina. Vva començar a formar la seva vida a poc a poc. Es va comprar una casa, es va casar amb un home que l'estimava i que la respectava i van tenir una filla a la que va anomenar Sakina, en honor a la seva mare.

Catalina

3r premi de Primària (Cicle Superior). Berta Brunet Cardona (6è Cicle Superior). Escola Sant Llàtzer (Tortosa).

Sabeu, la bruixa? Sí, aquella bruixa de tots els contes i històries. Doncs té nom. O en tenia. Es deia Catalina. Tot i que això era abans que el seu home li decidís canviar el nom. «Bruixa» era molt més pràctic. Menys lletres, menys esforç per recordar el nom de la seva estimada. A la bruixa li agradava? No ho sabem. Ningú li ho va preguntar.

La desgraciada vivia en un matrimoni sense amor i l'únic que la feia feliç era anar a passejar pel bosc, tots els dies a les onze del matí. Sempre la mateixa ruta. Durant sis anys no la va canviar ni una sola vegada. Se la sabia tan bé, que de vegades tancava els ulls i les seves cames, automàticament, feien la resta.

Fins que un dia, ja bastant avorrida de la seva passejadeta habitual, va decidir agafar un camí nou en una bifurcació.

El bosc no s'acaba mai. Ja fa estona que camina i només veu pins. Pi 161, pi 162, pi 163... Els pins no s'acaben mai. Uns quilòmetres després hi ha una clariana, plena de pomes vermelles, d'aquelles que, si ho penses bé, quedarien delicioses en un pastís. Ja ho saps, d'aquelles que la bruixa no se sent malament pispant. D'aquelles que el marit agrairia. Si ho penses bé, quasi que entaforar-les a la teva cistella és el correcte, no?

Una mica més enllà hi ha una casa. Bonica i cuidada. «No com la meva», pensa la bruixa. «La senyora que viu aquí deu ser molt bona mestressa de casa. O això o que té molts calerons». (La bruixa tampoc no n'ha tingut mai, de diners).

I a través de la finestra... No. No pot ser. Una noia! De carn i ossos! Feia molt de temps que no en veia cap. No, des d'aquell dia en què el seu home se l'havia emportat lluny del que coneixia, a viure en una cabana al mig del bosc, assegurant-li que viurien feliços per sempre.

Però tornem a la noia: tenia la pell blanca, els cabells negres i els llavis vermells com les pomes. I si... No. Tenia una reputació. Què coi?! Quina reputació?! La que s'havia «guanyat» a l'escola?

La mare li deia que se n'oblidarien de pressa. «Els rumors van i venen». Però el que la mare no sabia era que quan algú et diu bruixa no pots fer res per evitar que et quedi gravat a foc i que, com un tatuatge que t'has fet havent begut, t'acompanyi tota la vida. Ara, a la seva ment, hi regnava la veu d'un dimoni. «Fes-ho». És curiós, va pensar. Aquesta vegada sol hi havia un dimoni. Ni rastre de la veu melosa i bondadosa de l'àngel. Solament una veu endimoniada que li deia a crits que enverinés a la noia. I ho va fer com si res, perquè, al cap i a la fi, allò era el que estava destinada a fer.

La veritat pintada

**1r premi d'ESO (Primer Cicle). Abril Massana Navarro (2n d'ESO (Year 9)).
Saba Verda International School (Vinallop).**

Un quadre amb veritats pintades, de les quals no s'expressen amb paraules, de les que no es poden creure i de les que tothom pot posseir.

Cada pinzellada, cada color, compta tota la seva vida sense cap rumor.

Mai no haviess volgut dir una veritat que tenies dins de la teva ànima però no tenies el coratge per dir-ho?

Tots ho haurem tingut, però hi ha persones que aquesta veritat, la que no poden ni xiuxiuejar, l'han d'expressar d'alguna manera que no mostri la realitat.

I així deixava fluir totes les seves paraules, que no corrien per l'aire, sinó per un llenç.

En un apartament, lluny de la ciutat, en una zona on no hi ha ningú que no es conegui, hi vivia una noia, però no només una noia normal, sinó un ésser que mai no s'esperava que estaria tan desesperada per ser fidel al seu nom.

Alethea. Un nom que origina del grec i vol dir veritat.

El gallet de la pistola, un ganivet, un precipici, que s'acabi la vida: un, dos, tres i fi.

Va ser el somni més fictici, però realista; terrorífic, però agradable, que havia tingut mai. Per què sentia que la seva vida estava a punt de descriure's en antònims?

Va sortir a caminar, seguint la rutina habitual.

El sol ja estava per amagar-se, i allò li agradava, ja que deixava una meravellosa transició de colors; taronja, roig, groc, rosa.... Era tot un símbol de llibertat per a ella.

Cada pas que feia notava com l'aire fresc li acariciava les galtes i feia que els seus cabells ballessin.

Es va posicionar just dalt d'un precipici, com el que havia visualitzat al seu somni. Volia fer-ho, volia acabar ja, volia ser lliure, però no podia. No és que no pogués perquè no tenia coratge, sinó per un altre tema, la seva família, la seva habitació, el seu gos, però principalment, allò que no podia sacrificar a no veure mai més, allò que no podia viure sense, allò que l'ajudava a expressar tot el que no podia dir: l'Art. Va córrer cap a casa, com si allí li anés la vida, en un aspecte, era cert.

Va agafar una cadira, un cavallet on hi va posicionar un llenç i la seva màgia, les pintures.

Es va asseure mentre va deixar anar un sospir, un sospir que no només deia que no podia més, sinó també que en aquell moment deixaria anar les seves emocions i paraules i serien per fi alliberades.

Va fer la primera pinzellada, la que li canviaria la seva vida.

Quatre colors es van compenetrar amb el llenç, recreant aquella meravella celestial.

Quan va acabar, la seva mare va entrar silenciosament a la seva habitació, on descansava el quadre. Alethea ja estava adormida, però la mare volia veure aquella «cosa personal» que li havia dit Alethea en què estava treballant.

Es va fixar en el llenç, però només hi va veure un capvespre amb colors preciosos, res més a apreciar.

A l'endemà, Alethea va sortir de casa al voltant de les vuit del matí, una cosa molt estranya, ja que sempre sortia molt més tard per no trobar-se ningú a qui saludar.

Sempre hi anava pel mateix camí, passant per davant d'aquell precipici tan apreciat.

En arribar a l'institut, tots els alumnes la miraven, com si fos una desconeguda.

Els seus cabells ensortits descansaven sobre la seva espatlla, com si li pesessin. A la seva mirada, semblava amagar-se la frescor d'un prat en plena primavera, un color verd tan intens que arribava a hipnotitzar.

La seva pell càlida enlluernava amb cada pas i el seu curt somriure, amb uns llavis rosa mosqueta, la mantenien a la seva zona de confort.

Quan va passar per davant d'aquells deprimits adolescents, aquests joves només la podien descriure amb dues paraules: «ésser reservat». Això era veritat, era l'ésser més reservat que s'havia vist mai, d'aquella gent que no pot ni expressar els seus sentiments i per això ella sempre utilitzava com a mitjà de comunicació la pintura.

Després de tot el dia, va tornar a casa i ràpidament va asseure's a la petita cadira de davant del llenç i va continuar expressant-se.

Aquella tarda va dibuixar el precipici. Per a ella no era només una pedra gegant, sinó possiblement el seu futur.

La seva mare, Lluïsa, va tornar a entrar per quarta vegada a veure com anava Alethea. Ella només podia observar i analitzar un capvespre amb una pedra enorme. Ja està.

El que no podia comprendre era que cada dia, la seva filla, li estava deixant pistes que determinarien el seu demà.

Al dia següent es va tornar a despertar aviat, però no per anar a l'institut, sinó per finalment acabar d'expressar tot allò que li enfosquia la ment.

Va agafar el pinzell, el va posicionar al quadre i va dibuixar l'única cosa que li faltava per acabar d'alliberar-se: una noia.

Quan aquell quadre va cobrar sentit, es va dirigir cap a aquella transició de colors.

Ja era hora, ningú podia adonar-se del que li passava, només veien un llenç, volia dir que ja era hora.

Va córrer per aquell camí, es va posar dalt de la roca i va respirar com si es notés amb una llibertat que mai havia tingut. Es va delectar amb el ball dels colors ataronjats del capvespre i, de sobte, una forta emoció es va apoderar d'ella. Una emoció recurrent que no podia treure's del damunt; com de feliç se sentia quan pintava...

I amb totes les seves forces, va fer el pas, un pas que canviaria la seva vida.

Viure-la, i donar-se una altra oportunitat, per l'Art.

Tot es decideix ara

2n premi d'ESO (Primer Cicle). Martina Llauradó (1r ESO). IES Julio Antonio (Móra d'Ebre).

Diuen que no és el mateix veure les coses que viure-les. Jo us ho puc assegurar: «Una competició de taekwondo és pegar-se 2 minuts amb algú i ja està», diuen, però no gaire gent té en compte tot el que hi ha al darrere d'aquests «2 minuts»...

Tot comença mesos abans, quan el mestre diu que hi haurà un competició i comença a dir els convocats. Estic nerviosa, però finalment diuen el meu nom; això significa que llavors comença un camí, un camí per arribar fins a l'or. Durant totes les sessions d'entrenament i fins arribar a la competició, ho dono tot per estar al cent per cent quan arribi el dia. M'esforço i aprenc noves tècniques i combinacions de puntades de peu per fer. El dia que l'entrenament no ha anat del tot bé, me'n vaig a casa descontenta, preguntant-me si amb el nivell que he tingut podria guanyar; si realment soc capaç; si només estic perdent el temps... Moltes preguntes, però cap resposta, tot incertesa...

Finalment, arriba el dia que hem de marxar; ens reunim amb els convocats per iniciar el viatge cap a el lloc de la competició. El camí és avorrit, però m'entretinc escoltant música, i de sobte rebo un missatge d'una companya dient-me que ja puc saber amb qui lluitaré per l'or. Ho miro nerviosament i descobreixo que hauré de lluitar amb una noia; una noia que ja m'ha guanyat anteriorment. Tinc por, però sé que he de seguir endavant. Els explico als meus pares amb qui he de competir; ells em diuen que no he de tenir por, ja que si em concentro la puc guanyar; però no els escolto, tinc el cor encongit... Finalment, arribem i és hora de pesar-se, mentre fem cua amb els del gimnàs i els pares, veig a gent que corre desesperadament per baixar de pes (ja que sinó no podran competir) i em plantejo què passaria si jo no donés el pes. Molts pensaments ronden el meu cap, però de sobte criden el meu nom. Pujo a la bàscula ben bé sense respiració... Però, finalment, dono bé el pes i surto alleujada de la pesada.

Busquem un lloc on puguem menjar pasta pels hidrats de carboni que conté i, finalment, anem a dormir a l'hotel. Estiro i, abans d'adormir-me, visualitzo el que faré a l'endemà i els nervis de la competició tornen, però finalment m'adormo.

El dia següent, quan em desperten els meus pares, em vesteixo amb el xandall del gimnàs, em faig una cua i mentre anem cap al pavelló em dic a mi mateixa que PUC.

Surten les llistes i començo a veure quants combats tinc, amb qui, a quina hora... Fins mitja hora abans de competir no em puc treure els nervis, i estic MOLT neguitosa.

Finalment, em poso el dobok i les proteccions. Mentre miro i animo els del meu gimnàs mentre competeixen, estiro amb el meu pare i escalfo pegant puntades a l'aire amb el meu mestre, mentre penso quines combinacions de puntades puc fer...

El meu mestre em crida i em diu que és hora de baixar a pista. M'acomio dels meus pares i amics, que em desitgen sort, i baixo. Em revisen que porti totes les proteccions i em deixen passar. Veig a la meva contrincant i el cor se m'accelera com el trot d'un cavall salvatge, però per fora estic totalment tranquil·la, ja que la meva contrincant no ho pot saber. Ens criden a la pista on he de competir i el meu entrenador em diu com he d'atacar. Em poso el peto i l'àrbitre ens crida. Saludo a la meva contrincant, saludo l'entrenador d'aquesta i em poso el casc...

Ara ja no penso en res, els nervis desapareixen, no escolto a ningú malgrat que el pavelló està ple de gent animant... Ara només existim la meva contrincant i jo; ningú més. L'àrbitre ens indica que ens posem en guàrdia. Vol dir que el combat comença i, ara, tots els mesos d'entrenament, les vegades que he pensat que no estava a l'altura, els ànims que m'han donat els meus companys... Tot es decideix ARA.

Però això és una altra història...

Pensaments nocturns

1r premi d'ESO (Segon Cicle). Sena Checa Miralles (4t ESO). Institut Dertosa (Tortosa).

Es posa ràpidament el pijama. Es renta les dents en cinc segons. L'Agnès està ansiosa per anar al llit. Fa un petó a la mare, fa un petó al pare, i enveja el seu germà petit, que ja fa un parell d'hores que és al llit.

Com cada nit aparta els seus peluixos del llit i els deixa a la seva cadira. Només en dorm amb dos. Avui tria la Mimi, el primer peluix que li van regalar, i el Jango, un gosset marró que li va regalar la seva millor amiga. L'Agnès sap que els nens de la seva edat ja no dormen amb peluixos. L'Agnès sap que, si els seus amics ho sabessin, se'n riurien d'ella. Però li és igual. No pot abandonar-los ara, després de tants anys junts.

Entra al llit i es tapa amb el llençol, el nòrdic, i una manta extra que li ha posat la mare. Es posa en la seva postura preferida: de cap per avall amb les cames doblegades. Catxis! S'ha oblidat de posar-se l'aparell de les dents. No li agrada gens, la fa bavejar com si fos un bebè. S'aixeca sigil·losament i va cap al lavabo. Se'l posa de mala gana i en tornar a la seva habitació veu el Murfi, el seu gat, caminant amb la cua ben amunt. L'agafa i el posa al llit. Ella s'hi estira de nou i el Murfi s'arrauleix a les seves cames, fent-li encara més escalfor que totes aquelles mantes.

L'Agnès mira l'hora al seu rellotge que es projecta al sostre. Són les deu i vuit minuts. L'endemà s'ha d'aixecar a les set per anar a l'institut. Però encara té temps per gaudir. De fet, ha arribat el moment que l'Agnès gaudeix més del dia.

Quan és al llit, no s'ha de preocupar. Quan és al llit, no existeixen els exàmens, ni els deures, ni les feines de casa, ni la Marta i la seva colla, ni les verdures amb peix bullit, ni el reggaeton, ni el fred de l'hivern, ni les sabates que li fa portar la mare, ni l'enveja, ni la tristesa. Quan és al llit, només existeixen les coses que ella vol que existeixin. I pot somiar i pot imaginar i pot desitjar tot el que vulgui.

Avui l'Agnès pensa en el seu futur. Pensa en com vol que sigui el seu futur. Té ben clar a què es vol dedicar quan sigui gran: serà directora de cinema. Bé, quan era més petita, ho tenia clar. Però ara ja comença a dubtar-ne. Des que és a l'institut, ha descobert que les ciències també li agraden molt. I també està el dibuix, que cada vegada li va millor. I quan escolta Måneskin, com li agradaria ser com ells i fer música per a milions de persones! Per què hi ha tantes possibilitats al món, pensa l'Agnès, i només una vida per provar-les totes? Per què hem de passar tota la vida fent només un parell de coses si potser seríem més feliços fent-ne unes altres?

El moviment de les potetes del Murfi sobre les seves cames l'extreuen dels seus pensaments i la porten a pensar en els animals. De gran, seré vegetariana, pensa. Si puc menjar bé sense haver de matar animals, per què no hauria de fer-ho? Sí, seré vegetariana i viure amb gats, gossos, conills i altres animals. Però com que viatjaré molt, viuré amb alguna persona que els cuidi mentre jo no hi soc. El Martí. O la Miranda. I jo viatjaré i aniré a Sud-àfrica i a Itàlia i a Nova Guinea i a Corea del Sud i al Canadà i a Argentina. I, a cada lloc on vagi, faré amics, així que tindré molts amics. I no tindré només una feina, no; faré moltes coses. Estudiaré ciències, biologia segurament, però també dirigiré algunes pel·lícules, gravaré algunes cançons i la gent em coneixerà, i en el meu temps lliure continuaré fent dibuixos que també seran reconeguts. L'Agnès somriu amb els ulls tancats davant la imatge d'una vida tan feliç. I, a l'hivern, vindrà a casa per a veure la família i celebrar Nadal, i visitaré els mestres de l'escola i de l'institut, i ells estaran molt orgullosos de fins on hauré arribat. Cap al febrer tornaré a la feina, a les feines més ben dit, però no serà un pes perquè tot el que faré seran coses que m'agraden. Aprendré coses que m'agraden. Crearé coses que m'agraden. Estimaré. I, sobretot, seré feliç.

I així s'adorm l'Agnès, amb el pensament d'una vida feliç, i amb les ganes de llevar-se demà per poder arribar a aquesta vida.

Papers que canvien la vida

2n Premi d'ESO (Segon Cicle). Maria Ferrer (4t ESO). IES Julio Antonio (Móra d'Ebre).

Fa uns anys, concretament quatre, estava a punt d'acabar l'ESO. Jo ho tenia tot planejat, vivia en un poble, del sud de Catalunya, que tenia institut, per tant, els següents dos anys de Batxillerat els volia fer allà per acabar d'aprofitar el temps amb els amics de sempre, abans de marxar a estudiar fora. A l'acabar, volia marxar a Barcelona per estudiar medicina, però un dia tot va canviar. La meua vida va fer un gran canvi que va desestabilitzar tots els meus plans.

Un dia, com un altre qualsevol, vaig arribar a casa després d'haver estat tot el matí a l'institut i vaig veure la mare llegint uns papers al sofà, però no em va semblar estrany, ja que ella portava molta feina a casa perquè li agradava, sempre, aprofitar el temps. Després va arribar el pare amb el meu germà petit, l'Aleix de cinc anys. El meu germà sempre ha sigut molt important per a mi, des del dia que va néixer no ens hem separat mai més d'una setmana. Aquell dia vam dinar els quatre junts i, a la tarda, el meu germà anava a futbol i jo m'havia de reunir amb uns companys de l'institut per començar a organitzar la graduació. Li vaig dir a la mare que arribaria cap a les nou a casa, però, finalment, vaig arribar més aviat. Vaig obrir la porta de casa i vaig veure a la mare parlant per telèfon i amb els mateixos papers del matí a la mà. A mi ja em va començar a semblar estrany, a més a més, quan ella em va veure, de seguida, va penjar el telèfon i va amagar els papers al primer calaix del menjador. Aquella nit, no vaig poder dormir pensant en què amagava la mare. Van anar passant els dies i jo no em treia del cap aquells papers, no sabia què podia estar passant. El que més em preocupava era que la mare tingués alguna malaltia i no ens ho digués, però intentava pensar en positiu com he fet sempre.

Quedaven dues setmanes per a la graduació i amb alguns companys havíem acordat buscar decoració blanca per casa perquè volíem fer una festa amb temàtica eivissenca. L'any passat havíem fet una festa eivissenca per celebrar l'aniversari del pare, per

això una tarda vaig pujar a les golfes, on creia que estava guardada la decoració. Vaig estar molta estona buscant, però no vaig trobar res, i quan estava a punt de cridar a la mare vaig veure els papers sobre una caixa. Aquells papers que fan que no dormi a les nits. En aquell moment no sabia si agafar-ho i llegir-ho o no, ja que era de la mare i a casa sempre m'han dit que cadascú ha de tenir la seva intimitat. Però finalment els vaig agafar i quan vaig començar a llegir em vaig quedar molt sorpresa i desconcertada. Era una carta de la feina de la mare, on la destinaven a treballar fora d'Espanya, però no a un país on es parla anglès o algun idioma que coneguéssim a casa, la destinaven a la Xina. Un país asiàtic, totalment diferent, amb un idioma difícil d'aprendre i on l'educació és molt diferent de la d'aquí, així tots els meus plans de futur van desaparèixer. Als papers posava que a l'agost ja haviem d'estar allà, és a dir, em quedaven dos mesos a meva casa, amb la meva família i amics.

Després de llegir la carta vaig baixar les escales plorant i cridant a la mare. Ella es pensava que m'havia passat alguna cosa, però quan va veure els papers ho va entendre tot. Jo no entenia per què la mare no m'havia explicat que haviem de marxar. Li vaig fer mil preguntes i la mare em va dir que era una oportunitat molt important per a ella i que podíem marxar els quatre i començar una nova vida allà.

Aquell estiu va ser dels millors de la meva vida, vaig estar amb la família i els amics. Ara, la mare està molt contenta, el pare té una nova feina i el meu germà i jo hem fet nous amics. Mai havia pensat que això em pogués passar a mi, des de ben petita he vist i he compartit moments amb gent que ha hagut de marxar del seu país per anar a viure a Espanya, cada persona per motius diferents, uns més tristos que altres, però tots s'havien separat de la seva família i les seves tradicions. Estem acostumats a veure gent de fora que ve al nostre país i no pensem que un dia aquelles persones podem ser nosaltres.

Alliberada entre les ombres

1r premi de Batxillerat. Naiala Centelles Mateos (2n de Batxillerat). Institut Dertosa (Tortosa).

El vent de tardor bufava entre els carrers estrets del barri antic i el so de les fulles seques era l'única banda sonora que acompanyava la solitud d'aquell racó de ciutat de Tortosa. La Naiala s'aturà davant la petita llibreria on, temps enrere, havia conegut en Joel. Només feia dos anys que aquell moment havia passat, però semblava una eternitat. Ell era com una flama, lluminós i captivador, però també perillós si t'hi acostaves massa.

Quan es van conèixer, la Naiala encara intentava trobar el seu lloc al món. Estudiant teatre amb l'esperança de donar vida als personatges que sempre havia imaginat, tenia una sensibilitat especial per captar les emocions. Però en Joel, que estudiava automoció, era tot el contrari: pràctic, apassionat pels motors i les màquines, amb un esperit rebel que la fascinava. Amb ell, tot semblava intens, apassionat i vibrant. Les escapades nocturnes, les converses interminables i aquells moments de complicitat la feien sentir viva com mai abans. Aviat, però, el que començà com un somni es transformà en un cercle de dependència que Naiala no podia trencar.

En Joel tenia una manera especial de fer-la sentir necessària. «Només tu m'entens», li deia sovint, amb els ulls carregats d'una tristesa que la Naiala no sabia ignorar. Però tot i aquestes paraules, mai formalitzava res; la tractava com si fos la seva núvia, però evitava donar el pas definitiu, com si tingués por d'enfrontar-se al que això significava. A poc a poc, ella va anar renunciant a les seves amistats, a les seves aficions, fins i tot a les petites coses que la feien feliç. Tot perquè ell fos feliç, perquè ell trobés en ella el suport que necessitava. Era com si la seva vida girés exclusivament al voltant d'ell, i, tot i això, mai semblava ser suficient.

En Joel sovint triava els amics per davant d'ella, i fins i tot per davant de la seva pròpia família. Hi havia nits que, malgrat les seves promeses, preferia anar a les trobades de cotxes amb el seu grup abans que passar temps amb la Naiala. Ella

acceptava acompanyar-lo en algunes ocasions, encara que aquell ambient sorollós i carregat de motors rugint i crits de gent que apostava diners la intimidava. Però la satisfacció que veia als ulls d'en Joel quan guanyava una aposta o quan parlava amb els altres li semblava un petit premi. A canvi, suportava el fred, l'angoixa i el constant risc que la policia arribés en qualsevol moment. Mai es queixava, per por de perdre aquell somriure que tan desesperadament volia preservar.

Quan la Naiala caminava sola pels carrers de la ciutat, cada vegada que escoltava el so d'una moto, instintivament es girava, esperant veure en Joel. Aquell so li feia bategar el cor més ràpid, alimentant una esperança secreta i irracional: que ell tornés, que aturés la moto al seu costat i li demanés perdó per tot. Sempre havia pensat que els amics d'en Joel tenien una mala influència sobre ell, empenyent-lo cap a aquell món d'adrenalina i perill. S'imaginava que, si ell tornava, li diria que havia deixat enrere aquell ambient i que volia començar de nou, amb ella.

La relació esdevingué un lligam opressiu. Quan la Naiala intentava posar límits, en Joel reaccionava amb retrets o, pitjor encara, amb silencis que la consumien per dins. Però ella no podia marxar; li aterrava el buit que quedaria sense ell, la por de sentir-se sola en un món que ara li semblava buit i sense sentit.

Una nit, després d'una discussió que havia deixat la Naiala plorant al sofà, va decidir sortir a prendre l'aire. La lluna il·luminava el riu que travessava la ciutat, i el fred li pessigava la pell. Es va aturar al pont on solien seure plegats, recordant els moments de felicitat que ara semblaven tan llunyans. La veu d'en Joel encara ressonava al seu cap, com un eco que no podia esborrar.

Va ser en aquell instant quan ho va entendre: l'amor que sentia per ell no era amor, sinó una forma de captivitat. Havia perdut la seva identitat, la seva llum. Amb el cor pesant, va tornar a casa decidida a parlar amb ell, però en obrir la porta, es va trobar amb un silenci insòlit. En Joel no hi era.

Sobre la taula, una nota manuscrita revelava la seva decisió d'abandonar-la. «No puc seguir així. Et deixo lliure». La ironia de les paraules li travessà l'ànima. Ell marxava, però era ella qui quedava atrapada amb els fragments d'una relació que l'havia destruït.

La Naiala no va saber quantes hores va passar asseguda allà, amb la nota a les mans. Però quan finalment es va aixecar, alguna cosa dins seu havia canviat. El buit era insuportable, però també hi havia una petita escletxa d'esperança.

Durant els dies posteriors es va obligar a fer petites passes per retrobar-se amb ella mateixa. Va reprendre els seus estudis de teatre, una passió que havia abandonat per en Joel, i va tornar a contactar amb vells amics. Tot i que el dolor persistia, cada petit èxit li donava una sensació de reconeixement personal.

Una tarda, mentre passejava per un parc proper, va trobar-se amb una petita obra de teatre improvisada. Va ser allà on, gairebé sense voler, va iniciar una conversa amb una dona que compartia la seva mateixa passió per la interpretació. Aquella trobada casual esdevingué el primer pas per construir una xarxa de suport basada en l'autenticitat i el respecte mutu.

Amb el pas del temps, la Naiala va comprendre que estimar no significava sacrificar-se completament per algú altre. Ara, amb una nova perspectiva, es va prometre a ella mateixa que mai més permetria que l'amor esdevingués una presó. Tot i que el record d'en Joel encara vivia dins seu, també va aprendre a veure'l com una etapa del seu camí, no com el seu destí final. Però, al fons del seu cor, Naiala no podia evitar esperar, encara que fos sols un instant, que un dia ell tornés penedit, demanant-li perdó per haver-se deixat portar pels seus amics. Cada cop que pensava amb aquest moment, un somriure apareixia en el seu rostre, però ella mateixa s'autoconvencia que si Joel volia tornar, ell ja sabia on trobar-la.

Potser, en el futur, l'amor tornaria a tocar la seva porta. Però aquesta vegada, la Naiala estaria preparada per rebre'l amb la seguretat que ningú, excepte ella mateixa, tindria el poder de definir qui era.

Memòries d'un enterrat

2n premi de Batxillerat. Biel Gras Comí (1r de Batxillerat). Institut de Tecnificació (Amposta).

Em vaig despertar suat, desconcertat, no sabia on estava. En moure'm vaig adonar-me que estava atrapat en algun lloc. No tenia memòria a curt termini, per tant, vaig deduir que m'havien deixat inconscient d'alguna manera. Es notava un ambient amb humitat i em costava força respirar. De seguida vaig arribar a la conclusió que estava a alguna espècie de caixa o taüt. I de sobte, em va venir al cap la investigació. La investigació del meu últim cas. En recol·locar-me em vaig notar diferent, amb una sensació estranya, era com si fossa nu, però al contrari, tenia tota la roba posada. Aleshores vaig caure, m'havien desarmat, m'havien desarmat, només m'han deixat el llapis i la llibreta on escric això.

No sabia què fer, era plenament conscient que se m'estava esgotant el temps a poc a poc. Sobretot vaig pensar que l'oxigen s'acabaria i que com més esforços faci, més ràpid s'esgotaria. Per tant, he pres la decisió més crua, decisiva i difícil de la meua vida, em relaxaré i deixaré en aquesta llibreta les meves últimes memòries.

Quan m'angoixo solc pensar en animals, de normal insectes. Però avui m'ha vingut al cap el gos de quan era petit. Aquells cabells rossos, una boca grossa i amb un to d'alè pudent i una estructura òssia que el feien perfecte per a la caça. Seguit d'això, la meua difunta mare, la millor dona que he conegut mai. Estic ple de llàgrimes, sabent que segurament en poques hores estaré reunit amb ells.

He dormit un poc, o molt, no ho sé, tinc la noció del temps molt alterada. Però sé que no em queda molt de temps per a marxar. Em fa mal el pit cada vegada que inspiro i cada vegada em costa més respirar. Mentre dormia he tingut un somni. Recordant Nadal. Com el pare i jo sortíem al bosc amb la destral, triàvem el millor avet i, en arribar a casa, posar-lo al costat de la xemeneia. I mentre la mare cuina, el pare i jo tallàvem petites figures amb forma d'estrella, per penjar-les al voltant de l'arbre.

He acceptat que ja està, que el regal més bonic que m'han donat mai, està arribant l'hora per a retornar-lo. Cada vegada més em costa respirar. I des de la instrucció policial, ens han ensenyat que morir per asfíxia és la pitjor manera de morir. Per tant, he d'actuar, i he pres la decisió més important de la meua vida, acabar aquí, després d'aquestes últimes paraules, afilaré el llapis, i me'l clavaré a la vena caròtida, per una mort ràpida.

L'escola de les cadires diferents

1r premi Especials Òmnium (Individual). Lluç Maigi Pablo (6è). IE Agustí Barberà (Amposta).

Hi havia una vegada una escola molt curiosa que es deia l'Escola de les Cadires Diferents. Aquest nom tan estrany el tenia perquè a cada aula les cadires eren totes diferents. Hi havia cadires grans, cadires petites, cadires amb coixins suaus, cadires que feien «crec-crec» quan t'asseies i, fins i tot, una que semblava feta de branques d'un arbre!

Un dia, en Kevin, que era nou a l'escola, va entrar a classe i es va quedar mirant totes aquelles cadires.

—Per què no són totes iguals? —va preguntar.

La mestra va somriure i va dir:

—Perquè aquí ens agrada que cada cosa sigui especial, igual que les persones. A la nostra escola, cada cadira és diferent, igual que nosaltres.

En Kevin va seure en una cadira que era de color groc i tenia un coixí amb forma d'estrella. Li va agradar molt, però encara no entenia per què no hi havia cadires iguals.

Aquell dia, a l'hora del pati, va decidir preguntar-ho als seus companys. La Júlia, que era molt sàvia, li va dir:

—Mira, la meva cadira té rodes perquè em costa caminar. Sense ella no podria moure'm per la classe, així que és perfecta per a mi.

En Mohammed, que venia d'un altre país, va afegir:

—La meva cadira té coixins perquè a casa meva ens asseiem a terra i m'agrada estar còmode mentre treballo.

Llavors va parlar la Susana, que era molt riallera:

—La meva cadira és molt alta perquè així puc veure millor la pissarra!

En Kevin va començar a entendre que cada cadira estava feta per ajudar cadascú a sentir-se bé. Però encara tenia una pregunta.

—I si jo vull una cadira diferent, com puc saber quina és la millor per a mi?

La mestra, que havia escoltat la conversa, li va respondre:

—La millor manera de trobar la teva cadira és provar-les totes. Així descobriràs quina t'agrada més i per què.

Durant tota la setmana, en Kevin va provar cadires: la de coixí, la de branques, la que feia «crec-crec» i, fins i tot, una que tenia un respatllet amb dibuixos d'animals. Al final, va decidir quedar-se amb una cadira blava que era molt còmoda i tenia una butxaca al costat per guardar els seus llapis.

—Aquesta és la meva! —va dir, molt content.

La mestra el va felicitar i va dir a tota la classe:

—Veieu, nens i nenes? Cada persona és única i és fantàstic que les coses que ens envolten també siguin diferents. Així tothom pot trobar el seu lloc especial.

I des d'aquell dia, en Kevin es va sentir molt feliç a l'Escola de les Cadires Diferents, perquè va entendre que posar-se a la pell dels altres fa que el món sigui un lloc interessant i bonic.

La flor màgica

**2n premi Especials Òmnium (Individual). Carlos Manrique (Educació especial).
CEE l'Àngel (Amposta).**

Vet aquí una vegada un Déu que va reunir a tots els Déus per veure si podien crear alguna cosa per salvar la humanitat de la maldat.

Es van reunir i el cap dels Déus va dir: «Anem a ajuntar tots els nostres poders per convertir la maldat en bondat!».

Els altres Déus, en sentir aquesta idea, van estar-ne d'acord, menys un Déu, Salazar.

A pesar que Salazar no hi estés d'acord, els Déus van acordar per majoria anar a plantar un llegum, que en créixer la flor la triturarien i la mesclarien amb la pluja.

Crearien la «Pluja de la Flor», on durant 2 dies es produirien unes fortes tempestes que obligarien la població a sortir al carrer perquè les gotes de pluja màgica els toqués la pell i així aconseguir la bondat. Però quan Salazar va saber de les idees dels altres Déus, va decidir que havia de fer alguna cosa, ja que creia que si tot era bondat, mai ningú sabia què és la maldat i es perdria l'equilibri entre el bé i el mal.

Així doncs, Salazar es va avançar als altres Déus i va crear un llegum que albergava maldat dintre i que tenia les mateixes característiques de la flor de la bondat.

Passat el temps, quan les flors van créixer i estaven preparades per a triturar i convertir-se en pluja màgica, Salazar, conjuntament amb els altres Déus, es van posar a convertir la flor en el núvol molt gran. El que no sabien els altres Déus era que Salazar s'havia avançat i el núvol no solament contenia bondat, sinó també la seva flor plena de maldat.

El dia de la tempesta, en què tots estaven emocionats per veure un canvi positiu en la humanitat, Salazar estava nerviós per si descobrien el seu pla i per saber si li havia sortit bé.

Passats dos dies, quan la tempesta de la «bondat» es va detenir, els Déus es van mostrar preocupats, ja que no veien cap canvi positiu en la gent, sinó tot el contrari,

havien descobert que els humans estaven molt nerviosos, destruint boscos, robant, creant guerres, baralles... No sabien què havia pogut passar!

Els Déus, molt nerviosos, van intentar buscar una solució, però ningú sabia què havia pogut passar, fins que el cap dels Déus va recordar que Salazar estava en contra de crear bondat i va creure que tenia alguna cosa a veure amb aquell fet. Així que va anar a buscar-lo i quan el va trobar, Salazar estava preocupat mirant per un espill màgic una baralla creada al món i les infinitats de maldats que estaven succeint.

Salazar en veure's descobert pel cap dels Déus, es va sentir molt trist i amb molta por per si el feien fora de l'Olimp, i es va delatar i va explicar que ell havia estat el culpable del caos que hi havia al món. Ell havia creat una flor màgica amb maldat per contrarestar la bondat, creient que així es trobaria l'equilibri, però estava equivocat, la maldat havia destruït la bondat.

El cap dels Déus, molt enfadat amb Salazar, li van dir que estaven en contra d'aquell pensament, que clar que havia d'haver-hi un equilibri per no originar el caos, però no implicava que fos necessària la maldat, ja que amb bondat es podrien aconseguir totes les coses que es proposessin.

Salazar va donar la raó als altres Déus i aquests el van perdonar, però ara, conjuntament, havien de crear un antídote per a la pluja màgica i per destruir la maldat.

Superant la por

3r premi Especials Òmnium (Individual). Rubio Barrena. CEE Mercè Pla (Campredó).

La Marta era una noia que tenia por del que la gent pogués pensar, i gairebé mai sortia de casa per aquesta por. Tenia un nuvi amb qui feia 10 mesos que estaven junts, però ell es va adonar que la Marta cada vegada tenia més por, i aquesta por la començava a consumir.

Un dia, la Marta li va transmetre la seva por al seu nuvi i ell va començar a notar-ho.
—Tinc por, però no sé com dir-ho —li va dir la Marta, mirant-lo amb tristesa.
—No et preocupis, jo et comprenc —va respondre ell, intentant tranquil·litzar-la.

Amb el temps, el nuvi de la Marta es va adonar que la por podia ser com una malaltia, que afectava la vida de tots els que la tenien al voltant. Un dia, el nuvi li va dir que volia deixar de sortir amb ella perquè sentia que la por l'estava consumint a ell també.
—Marta, crec que he de marxar. No vull que la teva por m'afecti més —li va dir.
—No et vull fer mal... però la por em té atrapada —va respondre ella, amb els ulls plens de llàgrimes.

El nuvi, decebut, pensava que la Marta intentaria convèncer-lo de quedar-s'hi. Però per la seva sorpresa ella només li va dir:

—D'acord, entenc el que dius. Fa temps que la por m'està menjant i ara he vist que també t'ha afectat a tu.

Ell va marxar de casa de la Marta trist i pel camí va conèixer una noia que es deia Laura. Ell i Laura van començar a parlar i a quedar junts.

Amb el temps, van fer-se molt bons amics. Viatjaven, s'explicaven els seus problemes i sempre estaven junts. Quan sorgien conflictes o es feien enfadats, sempre parlaven les coses i intentaven trobar una solució.

—Sempre trobarem la manera de superar els obstacles, ho sé —va dir Laura, somrient.
—Sí, el més important és que ens respectem i ens escoltem —va afegir ell.

Van començar a viure junts a Nova York i van començar a triomfar a la vida. Els dos van començar a tenir molts diners i, amb el temps, van obrir cinc empreses a tota Europa.

Amb l'esforç i la determinació, ell va aconseguir superar la por que havia tingut durant tant de temps i va aprendre a no preocupar-se pel que pensessin els altres.

Ell i Laura van ser molt feliços i van continuar junts, vivint la seva vida amb seguretat i confiança en ells mateixos.

El viatge màgic de la Mariona

1r premi Especials Òmnium (Grup). Lluc Maigí Pablo, Paola Huanca Sáez, Daniel Flores Vizarraga. IE Agustí Barberà (Amposta).

A la Mariona li encantava anar a l'escola. Cada dia descobria coses noves: els nombres que amagaven històries, les paraules que ballaven als llibres i els experiments que feien petar la imaginació. Un dia, al pot d'objectes perduts va trobar un llapis que no era com els altres. Era daurat, brillava i, al costat, tenia escrit: «Llapis del temps». Sense pensar-s'ho, va agafar el llapis i va dibuixar un rellotge en un full. De cop, el rellotge es va il·luminar i un vent suau la va envoltar. Quan va obrir els ulls, ja no era a la seva classe. Estava en una escola molt diferent.

La Mariona es trobava asseguda en una sala freda, amb parets de pedra i finestres estretes. Els nens al seu voltant duïen robes molt simples i escrivien en taulons de fusta amb guixos.

—On som? —va xiuxiuejar a un nen que tenia al costat.

—Som a l'escola del monestir. Que no ho saps? —va respondre el nen.

El mestre, un monjo amb una barba llarga, explicava en un idioma molt diferent i els feia memoritzar oracions. La Mariona va veure que les nenes no eren allí.

—Per què les nenes no poden aprendre com vosaltres? —va preguntar ella, innocentment. El nen es va encongir d'espatlles.

—Només els nens podem venir. Així és com funciona.

A la Mariona li va semblar molt injust, però abans que pogués dir res més, el llapis daurat va brillar de nou. I ZAS! Va tornar a viatjar.

Ara estava en un pati obert, envoltada de columnes grans i blanques. Els nens aprenien filosofia, matemàtiques i música. Estaven asseguts a terra escoltant un mestre. La Mariona va aixecar la mà i, tot assenyalant, va dir:

—I els nens de l'altre costat del pati per què no són aquí a classe?

Els altres nens van riure i el mestre va respondre amb serenitat:

—Els esclaus? Els esclaus no venen a l'escola, ells aprenen feines de casa i del camp.

A la Mariona li va semblar estrany que no tots els nens poguessin aprendre. Abans que pogués protestar, el llapis va brillar una altra vegada i, PUM!, es va trobar en un altre lloc.

La Mariona va obrir els ulls i es va trobar en una aula completament diferent. Les parets canviaven de color segons el que estudiaven i els nens portaven unes ulleres especials que els permetien veure móns virtuals.

—Wow! Això sí que és una escola moderna! —va dir la Mariona, emocionada.

—És molt divertit! Avui estem explorant el fons del mar sense ni tan sols mullar-nos!

La Mariona es va posar unes ulleres i, de sobte, estava envoltada de peixos de tots colors. Tot semblava perfecte, però llavors va veure que alguns nens estaven sols, sense parlar amb ningú.

—Per què aquells nens no juguen? —va preguntar.

Una nena va respondre:

—A vegades, ens concentrem tant en les pantalles que oblidem fer amics de veritat.

La Mariona va pensar que, encara que la tecnologia era increïble, no s'hauria de perdre mai la connexió amb les persones. El llapis va brillar per última vegada i la va portar de tornada a la seva escola.

Quan va tornar, la Mariona es va quedar pensativa. Aquell viatge li havia ensenyat moltes coses. Va entendre que l'educació havia canviat molt amb el temps, però també va veure que encara quedaven coses per millorar.

Va decidir dibuixar al seu quadern una escola on tothom pogués aprendre: nens i nenes, rics i pobres, amics virtuals i reals, tots junts. Quan va acabar, va guardar el llapis daurat al seu calaix, pensant que potser algun dia el tornaria a necessitar.

I així, amb un somriure, la Mariona va saber que el viatge màgic no havia acabat, només acabava de començar.

El misteri del riu Ebre

2n premi Especials Òmnium (Grup). Grup de 1r i 2n d'ESO. CEE Escola Mercè Pla (Campredó).

L'Alexandra i en Pau eren dos amics inseparables que vivien en un petit poble a la vora del riu Ebre, envoltats de camps d'arròs que s'estenien fins on la vista arribava.

L'Alexandra era una noia curiosa i aventurera, amb ganes de descobrir coses noves. En Pau era més tranquil, però li encantava acompanyar la seva amiga en tots els seus jocs i exploracions. Junts passaven moltes hores jugant a la vora del riu, observant les ales de les libèl·lules i escoltant els sons dels animals que habitaven aquell paisatge tan especial.

Un matí d'estiu, l'Alexandra i en Pau van decidir explorar una part desconeguda del riu Ebre. El sol daurat brillava sobre l'aigua i el vent feia dansar les canyes de la vora. Tot semblava tranquil, però en Pau va notar alguna cosa diferent.

—Mira allà! —va exclamar, assenyalant un punt al riu on semblava que l'aigua feia espurnes. Quan s'hi van acostar, van veure una ampolla antiga que surava; era de vidre de color turquesa i estava tapada amb un tros de plàstic. L'Alexandra va estirar el braç per agafar-la i dins van trobar un pergamí vell amb símbols dibuixats.

—Sembla un mapa! —va dir emocionada.

—Potser és un tresor! —va respondre en Pau amb un somriure.

El mapa mostrava diferents punts al riu i una creu dibuixada al mig. Els dos amics van pujar a la seva barca, que era petita i pintada de verd, i van començar a remar seguint les indicacions. La primera pista els va portar fins a una roca gran coberta d'herbes. A la roca hi havia gravades unes paraules que semblaven un idioma:

«Qui batega sense cor i balla sense peus? Busca'm i em trobaràs».

Després de pensar una estona, l'Alexandra va dir:

—És el riu mateix! —i, en aquell moment, l'aigua al seu voltant va començar a brillar. Davant d'ells va aparèixer una figura màgica feta d'aigua.

—Benvinguts, amics del riu —va dir amb una veu suau. Sóc l'esperit de l'Ebre i necessito la vostra ajuda. Molts han oblidat que el riu és vida i ara les seves forces s'estan esvaint.

—Com podem ajudar-te? —va preguntar en Pau.

L'esperit els va donar una tasca: trobar tres objectes màgics que havien estat amagats per protegir el riu.

—Els trobareu on el riu guarda els seus secrets —va dir, assenyalant el mapa.

Els dos amics van començar l'aventura remant fins al primer punt, un petit illot cobert de brossa. Allà, sota una pedra plana, van trobar el primer objecte: una petxina brillant que canviava de color entre taronja i verd segons com li tocava la llum. El segon punt els va portar fins a un bosc, on els arbres eren misteriosos i les seves branques tenien fulles seques. Prop d'un petit pont de pedra, van trobar una canya de plata clavada a terra, que semblava brillar amb una llum pròpia.

—Aquesta canya no és normal —va dir l'Alexandra. És com si fos viva!

El tercer i últim objecte es trobava en una cova amagada darrere d'una petita cascada. A dins, van trobar un còdol llis i rodó que semblava fet de metall. Quan van tocar-lo, una veu suau va ressonar a les parets de la cova.

—Heu reunit el que el riu necessita. Torneu a mi.

Quan van portar els tres objectes a l'esperit, aquest els va agafar amb les seves mans fetes d'aigua i els va ajuntar en un únic punt. De sobte, tot el riu es va omplir de llum, i el so de l'aigua semblava un càntic de sirenes.

—Heu restaurat la força del riu —va dir l'esperit amb un somriure.

—Ara el riu tornarà a donar vida a tots els qui en depenen. Però recordeu: cuidar el riu és una responsabilitat que hem de compartir.

L'Alexandra i en Pau es van mirar amb un somriure, sabent que havien fet una cosa important. Van prometre explicar la seva aventura a tothom, perquè tothom recordés que el riu Ebre no és només un paisatge: és un tresor viu que cal protegir.

Tancats a la biblioteca

3r premi Especials Òmnium (Grup). Eduard Stefan Barta, Arleth Sirach Tomàs, Anastasia Maria Tupu, Hadi Muhammad Abdul, Roumaysae Ouichen, Marc Benet Ferré, Raul Folqué Munteanu i Ayoub Benalla Aouttah. Escola Puig Cavaller (Gandesa).

Hi havia una vegada uns nens i nenes que estaven a la biblioteca de la seva escola, on havien anat a llegir llibres de reis i reines amb les seves senyoretes Noemí i Míriam. Aquells nens i nenes es deien Marc, Hadi, Rouma, Anastasia, Edu, Arleth, Raul i Ayoub.

Tots estaven tranquils llegint quan, sense adonar-se'n, es van quedar tancats a la biblioteca. L'Alba, la conserge, sense voler havia pres la clau. Es van mirar tots espantats i van veure que havia desaparegut Hadi. El van començar a buscar per tota la biblioteca, però no el trobaven. La Rouma va veure una porta secreta darrera d'una prestatgeria i entre tots van moure-la fent molta força. Van obrir la porta a poc a poc perquè no sabien què es trobarien, de sobte van sentir un soroll molt fort i es van amagar. Van sentir unes passes, era Hadi que havia anat al lavabo perquè tenia mal de panxa.

Tots tenien molta gana i van començar a buscar alguna cosa per menjar. Marc va obrir un calaix, on va trobar unes maçanes i van decidir menjar-se-les. Van estar pensant què podien fer perquè algú els obris la porta, i van començar a cridar:

—Socooooooooors! —a veure si algú els sentia, però al carrer no hi havia ningú.

L'Arleth va veure l'ordinador de la biblioteca i van decidir enviar un correu electrònic a la directora de l'escola. L'Anastasia va escriure el missatge que deia: «Sònia, estem tancats a la biblioteca de l'escola i volem que ens ajudis a sortir!». Però la directora estava dormint i no el va veure.

Els nens i nenes es van adormir perquè estaven cansats, però durant la nit van sentir sorolls al carrer que no els van deixar descansar bé.

Les famílies, preocupades, feia hores que buscaven els xiquets i les xiquetes, i van acabar trucant a la policia. Els policies van investigar on podien estar i van trucar a la directora per fer-li preguntes. Quan ella es va despertar va veure un missatge de l'Anastasia al mòbil, que demanava ajuda des de la biblioteca de l'escola i ho va explicar als policies.

La policia va informar a les famílies que els seus fills i filles estaven tancats a la biblioteca de l'escola i els van anar a rescatar. Com que no tenien la clau, van esperar que arribés la Sònia per obrir l'escola. Els nens i nenes van començar a cridar quan van sentir soroll fora:

—Ajudeu-nos, obriu-nos, estem aquí, a la biblioteca! Ahh! Ahh!

Les famílies van anar corrents cap a l'escola a buscar als fills i filles. Durant tota la nit van estar plorant molt de preocupació i ara ja estaven contents de saber que els xiquets i xiquetes estaven bé.

La porta es va obrir i tots van saltar d'alegria i es van abraçar dient:

—Bé! Anirem cap a casa a dormir al nostre llit.

Les famílies van entrar a l'escola i també van abraçar-los. Ho van passar molt malament i van tenir molta por, però tot havia acabat bé. Per celebra-ho van decidir fer una festa el dissabte següent a l'ermita de la Fontcalda i també van convidar la policia i la directora.

A l'ermita van fer un dinar amb entrepans de tonyina, hamburgueses, meló i síndria, caramels, magdalenes de xocolata i un gran pastís amb bengales de colors. Van posar música i van ballar tota la tarda.

Finalment, tots van estar feliços i van menjar anissos.

Sumari

La meva escola, 7
La fada de l'hivern, 8
El bosc de l'alegria, 9
Les superbessones i el Delta, 10
L'escola meravellosa, 12
El bosc salvat, 14
El món pot canviar per un infant feliç, 15
L'amor d'una mare, 17
Catalina, 19
La veritat pintada, 21
Tot es decideix ara, 24
Pensaments nocturns, 26
Papers que canvien la vida, 28
Alliberada entre les ombres, 30
Memòries d'un enterrat, 33
L'escola de les cadires diferents, 35
La flor màgica, 37
Superant la por, 39
El viatge màgic de la Mariona, 41
El misteri del riu Ebre, 43
Tancats a la biblioteca, 45

Coincidint amb la primavera, els 'Tastets' tornen a la seua cita anual amb la literatura escolar i especial de les Terres de l'Ebre. Estes pàgines donen a conèixer les obres guanyadores dels premis Tastets i Especials Òmnium, uns certàmens que la seu territorial d'Òmnium Cultural organitza d'any en any amb la col·laboració dels centres escolars del territori. Este llibret aplega narracions escrites per estudiants ebrencs de tots els cicles dels ensenyaments primari i secundari, del batxillerat i de l'educació especial. Un bon aplec d'històries i relats creats pels nostres petits i jòvens escriptors que, de ben segur, faran passar una bona estona al lector. Els premis Tastets i Especials Òmnium tenen com a missió fomentar la creativitat literària en llengua catalana dels alumnes i publicar la primera obra dels futurs escriptors ebrencs. Desitgem que estos 'Tastets' de literatura que teniu a les mans siguin del vostre gust.